

Evaluatie uitvoering taken Besluit bodemkwaliteit

Het hergebruik van grond en baggerspecie moet op een verantwoorde wijze plaatsvinden om bodem (en water) voldoende te beschermen. Dit geldt ook bij het toepassen van bouwstoffen. Het stimuleren van hergebruik is verankerd in het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Het Bbk geeft hiermee richting aan duurzaam bodembeheer. Met ingang van 1 januari 2020 voert de FUMO deze taken uit voor de bevoegd gezagen in Fryslân. Met de opdrachtgevers zijn in 2019 afspraken gemaakt en is afgesproken de taakuitvoering na 1 jaar te evalueren.

Voor de evaluatie is het werkproces voor het behandelen van een melding Bbk en het uitvoeren van een fysieke controle Bbk grondig onder de loep genomen om inefficiënties te achterhalen en te veranderen. Daarnaast is een enquête uitgezet onder de opdrachtgevers over hun ervaringen in het afgelopen jaar. De evaluatie toont aan dat opdrachtgevers meer meegenomen willen worden in de wijze waarop de FUMO haar taken uitvoert. Dit met name op meldingsniveau. Verder blijkt dat nu de FUMO deze taken uitvoert er meer meldingen worden ingediend dan waren begroot. Dit betekent ook dat de FUMO in 2020 meer fysieke controles heeft uitgevoerd dan begroot. Hierbij is het de ervaring van de FUMO dat zij binnen de huidige kengetallen niet de kwaliteit kan leveren die zij behoort te leveren om te voldoen aan de uitgangspunten en kaders uit het vastgestelde VTH-beleid Fryslân. Verder blijkt dat het uitvoeren van een nieuwe taak voor alle bevoegd gezagen een lerend proces is. Met deze evaluaties zijn zogenaamde kinderziekten in kaart gebracht die leiden tot een 12-tal aanbevelingen. Met het overnemen van deze aanbevelingen verbeteren we het resultaat stapje voor stapje.

Aanbevelingen

Deelnemersgericht

1. Aanbeveling: het kengetal voor het behandelen van een reguliere melding Bbk vast te stellen op 4 uur (nu 2,5 uur) en het uitvoeren van toezicht hierop op 8 uur (nu 6 uur). De hierbij behorende werkprocessen zijn beschreven in een notitie die is voorgelegd aan het VTH MO.
2. Aanbeveling: in vervolg vragen over werking en gebruik bodemkwaliteitskaarten en waar deze te vinden zijn boeken op begrotingspost 'vragen' gemeente (toepassingslocatie is leidend hierin).
3. Aanbeveling: Fryslânbreed één uniform digitale bodemkwaliteitskaart te (gaan) gebruiken. Dit zorgt met name voor verduidelijking bij de indieners van meldingen en komt dus de kwaliteit van de in te dienen melding ten goede.
4. Aanbeveling: gelet op de behoefte van de deelnemers om geïnformeerd te worden over de resultaten per toezichtscontrole, een afschrift van de digitale checklist te e-mailen aan het bevoegd gezag (naast het toevoegen van de checklist in het meldpunt Bodemkwaliteit) en een standaard e-mail te versturen aan de toepasser. Voor de uitvoering van deze aanbeveling zal wel het kengetal voor toezicht naar boven bijgesteld moeten worden.
5. Aanbeveling: de heroverweging tot eventuele aanpassing van de risicoanalyse op basis van expert judgement en kennis van het werkveld en de regio in handen te laten van de FUMO. Verantwoording hierover vindt plaats conform de BIG8-beleidscyclus.
6. Aanbeveling: gelet op de maatschappelijke en politieke opgaven van opdrachtgevers het percentage toezicht (30%) ondanks de risico's die dit kan hebben op het duurzaam bodembeheer, te verlagen naar 20% om zo de bijdrage niet (te veel) te laten stijgen.
7. Aanbeveling: de wijze van toezicht op basis van risico-inschaling (hoog/matig/laag risico) mee te geven als handvat, niet als kader. Aanvullend wordt aanbevolen om een bandbreedte op te nemen voor het handvat van de mate van toezicht in de toezicht-categorieën (op basis van 20% toezicht: hoog 90%-100%, matig 30%-40% en laag 0%-10% toezicht).
8. Aanbeveling: met het oog op het nieuwe sturings- en financieringsmodel en de doelstelling in het VTH-beleid Fryslân middelen beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van een pilot vrije veld toezicht Bbk,
9. Aanbeveling: steekproefgevijs 10% van de tijdelijke opslag meldingen verdeeld over de verschillende bevoegd gezagen te controleren na afloop van de termijn (financiering overeenkomstig het sturings- en financieringsmodel FUMO).
10. Aanbeveling: een pilot uit te voeren waarbij in de uitgaande e-mail ter bevestiging van de ontvangst van de melding verzocht wordt om twee dagen voor de start van de uitvoering hiervan melding te doen bij de FUMO.

Intern gericht

11. Aanbeveling: het werkproces uniform en efficiënter in te richten door de FUMO
12. Aanbeveling: de ondersteunende systemen zodanig inrichten dat sturing op basis van monitoringsgegevens mogelijk is.

Financiële consequenties:

Het voorstel om de kentallen te wijzigen en om uren voor vrije veldtoezicht op te nemen heeft invloed op het begrote aantal uren en daarmee ook op de deelnemersbijdrage. De financiële effecten als gevolg van het wijzigen van de kengetallen zijn:

- een extra bijdragen van ruim € 304.000,- FUMO-breed (Bbk-meldingen + 2.892 uur verschil en toezicht Bbk neutraal (als gevolg van het verlagen van het toezichtspercentage) o.b.v. begroting 2022).
- in 2023 1.600 uur vrije veld toezicht (collectieve opdracht) en de afhandeling van 100 extra zaken (voorzichtige schatting) te begroten voor vrije veld toezicht naar rato van het aantal begrote meldingen per deelnemer (nacalculatie o.b.v. gerealiseerde uren).

Daarnaast wordt voorgesteld met de gemeenten waar meer toezicht nodig is op grond van de risico-inschaling, maatwerkafspraken te maken voor de uitvoering van deze toezichtstaak.

